

Rettevejledning

Rettevejledningen er udarbejdet til brug for bedømmelse af eksamensopgaven. Den er således rettet mod bedømmer og indeholder derfor alene retningslinjer for, hvilke problemstillinger der skal behandles samt en overordnet beskrivelse af løsningerne. Rettevejledningen vil derimod ikke beskrive de forskellige mulige argumenter i diskussionerne af de enkelte problemstillinger og kan derfor ikke tages som udtryk for en besvarelse til karakteren 12.

Fagets kvalifikationsbeskrivelse er indsat bagest i opgaven.

1. Hvilket stemmeflertal skal der til for at gennemføre en kapitalforhøjelse og for, at Signe ved denne kapitalforhøjelse kan tegne kapitalandele i selskabet?

Ift. kapitalforhøjelsen: Udgangspunktet for dette spørgsmål skal findes i SL § 154, stk. 1, som gør det klart, at generalforsamlingen træffer beslutninger om kapitalforhøjelser efter reglerne i kap. 10. Selve kapitalforhøjelsen skal træffes med det flertal, der kræves til vedtægtsændringer, jf. SL § 154, stk. 2. Dette betyder specifikt, at beslutningen skal tiltrædes af mindst 2/3 såvel af de stemmer, som er afgivet, som af den del af selskabskapitalen, som er repræsenteret på generalforsamlingen, jf. SL § 106 (altså et 2/3-flertal).

Ift. fortegningsretten: Hovedreglen ved en kapitalforhøjelse er, at eksisterende kapitalejere har fortegningsret, jf. SL § 162, stk. 1. Fortegningsretten kan dog afviges til fordel for tredjemand (i dette tilfælde Signe), jf. SL § 162, stk. 2 med et 2/3 flertal, så længe denne tjener selskabets interesse og tegnes til markedskurs.

I opgaven er der intet som indikerer, at udvandingen af Arne og Jens ikke er ligelig, og SL § 45 skal altså ikke inkluderes.

I begge tilfælde er der tale om 2/3-flertal, hvilket betyder, at Arne og Jens i fællesskab kan tage beslutningen om at udstede kapitalandele til Signe på generalforsamlingen, da de tilsammen ejer 100% af kapitalen.

Krüger, s. 247 og 262-263.

2. Kan selskabet yde Signe et lån til erhvervelse af kapitalandele i selskabet? Begrund dit svar.

For det første skal det slås fast, at man her er inden for reglerne om selvfinansiering (SL §§ 206-209) og ikke reglerne om kapitalejerlån (SL §§ 210-214), da der i dette tilfælde er tale om en tredjemand (altså Signe), som erhverver kapitalandele i selskabet gennem et lån ydet af selskabet.

Hovedreglen i reglerne om selvfinansiering er, at dette er forbudt, jf. SL § 206, stk. 1. Denne hovedregel kan dog fraviges, hvis visse krav i SL § 206, stk. 3 og §§ 207-209 er opfyldt, jf. SL § 206, stk. 2.

Kravene om markedsvilkår og generalforsamlingens godkendelse burde ikke give større problemer at vurdere, dog kan kravene i SL § 206, stk. 3 og SL § 208 give anledning til overvejelser. Den første, da Signe allerede har en lidt presset økonomi og dermed ikke nødvendigvis vil kunne betale et eventuelt lån tilbage. Den anden, fordi selskabet har et ønske om at have en reserve til uforudsete omkostninger på 50.000 kr. Det vigtige er her de fremsatte argumenter og overvejelser.

Krüger, s. 318-321.

3. Hvad skal Signe svare?

Ligesom i opgave 1, da der her tale om en kapitalforhøjelse, hvor der sker en fravigelse af fortegningsretten, er SL § 154 og SL § 162, stk. 1 og 2 relevante.

Den ovenstående kapitalforhøjelse skal derudover ske gennem udstedelse af stemmeløse kapitalandele, hvorved dette aspekt også skal gennemgås. Muligheden for udstedelse af stemmeløse andele skal findes i SL § 46, og specifikt SL § 46, stk. 1, som gør det klart, at sådanne kapitalandele kræver en vedtægtsændring. Denne indføring af muligheden for stemmeløse andele betyder dog også, at Computerbiksen ApS er nødt til at inddеле sin selskabskapital i flere kapitalklasser efter SL § 45, hvilket også kræver en vedtægtsændring.

I forbindelse med den ovenstående afvigelse af fortegningsretten og udstedelse af stemmeløse andele skal man dog være opmærksom på, at dette sker til en favørkurs til fordel for tredjemand. På grund af dette skal SL § 107, stk. 2, nr. 1 inddrages, hvorved beslutningen om en kapitalforhøjelse, hvor der samtidig udstedes stemmeløse andele, kræver et 9/10-flertal af såvel de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede selskabskapital.

Krüger, s. 220-222, s. 247 og s. 262-263

4. Tag stilling til, om selskabet må udvide sin forretning med de tiltænkte forslag. Hvis dette ikke er tilfældet, hvad kan selskabet så gøre?

Et selskabs aktivitet skal holde sig inden for selskabets vedtægtsmæssige formål. Sker dette ikke, kan selskabets ledelse risikere et erstatningsansvar efter SL § 361, såfremt erstatningsbetingelserne er opfyldt.

I denne case er der to problemstillinger, som der skal tages stilling til, 1) ekspansionen til hjemmeinstallation og 2) ekspansionen til andre elektroniske produkter. Begge kræver, at de studerende inddrager selskabets oplyste formål om at *”indkøbe, videresælge og reparere computere og dertilhørende dele samt relevant dertil forbundet arbejde.”*

Ift. det første scenarie skal de studerende forholde sig til, om selskabets formål kan rumme denne udvidelse af selskabets aktivitet. Det mest relevante at overveje her vil være selskabets fokus på at ”videresælge” og udføre ”dertil forbundet arbejde.” I dette scenarie vil et svar nok være positivt, da en naturlig del af et salg af visse former for elektronik, og her specifikt computere, kan være en installation. Det vigtigste vil dog være argumentationen og overvejelserne i forbindelse hermed.

Ift. det andet scenarie skal de studerende også forholde sig til, om selskabets formål kan rumme den tiltænkte ekspansion af aktivitet. Det mest relevante vil her være selskabets fokus på at arbejde med ”computere og dertilhørende dele” og udførelsen af ”dertil forbundet arbejde.” I dette scenarie er det mere tydeligt, at der er tale om en udvidelse, som går udover formålsbestemmelsen. Dette fordi selskabets formål centrerer sig på handel med computere frem for elektronik generelt. Konklusionen for udvidelsen til andre elektroniske produkter må altså være, at denne ikke kan rummes inden for den nuværende formålsbestemmelse. Det vigtigste er dog stadig argumentationen og de præsenterede overvejelser.

Kan et selskabs aktivitet ikke rummes inden for formålet, som det her er tilfældet med minimum den 2. tiltænkte ekspansion, må selskabet enten afstå fra at udføre denne eller ændre sit formål gennem en vedtægtsændring ved 2/3 flertal efter SL § 106 eller det flertal, vedtægterne angiver.

Krüger, s. 192-193

5. Har de ansatte ret til medarbejderrepræsentation, og hvis dette er tilfældet, hvor mange repræsentanter har de så ret til at få valgt ind i bestyrelsen?

For at de ansatte kan få ret til medarbejderrepræsentation kræves det, at selskabet har haft mindst 35 ansatte i de sidste 3 år, jf. SL § 140, stk. 1. Det relevante er her, hvordan selskabet siden 2015 er gået fra 2 ansatte til ”nu at være oppe på hele 25”. Selskabet opfylder altså ikke kravene for en eventuel medarbejderrepræsentation.

Konsekvensen heraf er også, at anden del af spørgsmålet ikke er relevant at besvare. Det kan dog nævnes, at man alternativt kan overveje en frivillig ordning, hvorved antallet af repræsentanter så også kan blive relevant at nævne.

Krüger, s. 408-409 og s. 414

6. Giver den økonomiske situation anledning til særlige selskabsretlige overvejelser? Hvad bør advokaten råde dem til at gøre?

For at kunne svare på ovenstående spørgsmål, skal effekten af tabet på 200.000 kr. først klarlægges:

- Selskabskapital: 300.000
- Fri reserve: 50.000
- Indskud fra Signe: $6 \times 5.000 = 30.000$

- Indskud fra Lone og Karl: $2 \times 5 \times 5.000 = 50.000$
- Tab: $200.000 +$ tabet af hele den frie reserve
- Endelig selskabskapital: 180.000

Obs. Lone og Karl indskyder til favørkurs, hvorved den frie reserve også vokser. Det gøres dog klart i opgaven, at ”*hele den frie reserve var brugt op.*”, hvorved dette aspekt ikke påvirker en beregning.

Der er altså tale om et selskab, som har tabt over halvdelen af sin selskabskapital. Et selskabs tab af over halvdelen af den tegnede kapital aktiverer reglen i SL § 119 om kapitaltab, og det er denne, som man skal have fokus på ift. den selskabsretlige overvejelse. Reglen i SL § 119 kræver specifikt, at der senest 6 mdr. efter konstateringen af kapitaltabet skal afholdes en generalforsamling, hvor eventuelle løsningsforslag skal fremlægges af det centrale ledelsesorgan.

Ift. hvad advokaten kan råde dem til at gøre, vil det naturlige være at komme ind på forskellige interne og eksterne rekonstruktionshandlinger, og altså løsningsforslag, som generalforsamlingen kan tage beslutning om. Herunder kan den studerende f.eks. overveje muligheden for, at man kan sælge aktiver (forudsat der er en regnskabsmæssig gevinst forbundet hermed), forhøje selskabskapitalen gennem indskud eller nedsætte selskabets kapital for at dække et underskud.

I forbindelse med det ovenstående kan det også nævnes, at en mulighed er en uændret tilgang, da forholdene ser ud til at forbedres i 2022. Hvis denne overvejelse nævnes, så vil det dog være naturligt samtidig at vise hensyn for den risiko, at dette kun er en mulig udvikling og ej en garanti. Hertil vil det også være naturligt at nævne ledelsens pligt til at sikre en videre forsvarlig drift, jf. SL § 115.

Krüger, s. 283-284.

7. Er selskabet bundet af aftalen?

Aftaler kan kun forpligte et selskab, hvis de indgås af legitimerede personer. De relevante regler i forbindelse hermed er inden for Selskabsloven reglerne om repræsentation og tegningsret fundet i SL §§ 135-137.

I dette tilfælde er fokus på personkredsen nævnt i SL § 135, stk. 2 og altså reglen om tegningsret. Heri gøres det klart, at direktører og bestyrelsesmedlemmer kan indgå aftaler på selskabers vegne. Lars falder dog ikke ind under den nævnte personkreds, selvom han internt har fået titlen ”indkøbsdirektør”. Direktører ift. selskabsloven er kun dem, som er registreret hos Erhvervsstyrelsen, hvilket i det nærværende tilfælde vil betyde Arne og Jens.

Selskabet er altså ikke bundet af aftalen efter selskabslovens regler.

Hvis den studerende alternativt overvejer, om selskabet er bundet af en mere generel stillingsfuldmagt efter Aftalelovens (AFTL) § 10, stk. 2, kan det modsatte resultat nås. Dette aspekt trækker ikke ned i en given besvarelse, hvis det ikke er overvejet.

Krüger, s. 357 og s. 370-371

8. Tag begrundet stilling til, hvem der afgør, at selskabet skal betale udbytte, størrelsen herpå og hvad det betyder for Lone og Karl.

Til dette spørgsmål er der 3 delspørgsmål, som alle skal besvares. De første to hænger dog tæt sammen og tages i det følgende i fællesskab.

SL § 180, stk. 1 gør det klart, at både beslutningen om, at et selskab betaler udbytte og størrelsen herpå, er delt mellem generalforsamlingen og selskabets centrale ledelsesorgan. Dette da generalforsamlingen ikke kan godkende et højere beløb, end hvad det centrale ledelsesorgan foreslår.

- Ift. det centrale ledelsesorgans forslag er dette begrænset til rådige beløb efter SL § 180, stk. 2 og skal samtidig være forsvarligt efter SL § 179, stk. 2. Det centrale ledelsesorgan kan altså godt undlade at tiltræde udbytte for et givent år, hvis dette er det forsvarlige valg, da deres loyalitet er over for selskabet først og kapitalejerne sekundært.
- Ift. kapitalejernes godkendelse af et foreslået beløb til udbytte vil det være relevant også at komme ind på risikoen for en 'udsultning' af kapitalejerne og SL § 108. Rimeligt udbytte skal tiltrædes af kapitalejerne, hvis selskabets udbytte holdes kunstigt nede og går imod, hvad der er naturligt og rimeligt i det givne selskab. Hertil vil det være relevant at sætte Karls kommentar, om at de ikke bare kan frysес ud, op imod, at selskabet lige er kommet ud af en periode med udfordringer, forventer et beskedent resultat, og endnu ikke har genetableret sin frie reserve. Sidstnævnte argumenter taler kraftigt for, at det er proportionelt at konsolidere frem for at tiltræde udbytte.

For Lone og Karl betyder ovenstående, at de ikke i deres kapacitet som kapitalejere har ret til et bestemt udbytte. Omvendt kan de dog heller ikke 'fryses ude' gennem en udsultning (dette ser dog heller ikke ud til at ske i det nærværende tilfælde). Derudover kan de, pga. deres stemmeløse andele, kun vente til et eventuelt tiltrådt udbytte godkendes af resten af kapitalejerne til en generalforsamling.

Krüger, s. 331-332 og s. 490

9. Kan Lone og Karls overvejelse om en garanti for udbytte det næste år rummes inden for selskabsloven?

Et selskab må godt have en såkaldt 'udbyttepolitik', men det årlige udbytte kommer an på, hvad der er rimeligt ift. selskabet og dets resultat for året. Man kan altså ikke garantere et bestemt udbytte for det kommende år.

I forbindelse med ovenstående vil det også være relevant at nævne SL § 179, stk. 2 ift. den kontinuerlige forsvarlighedsvurdering af en tiltrædelse af et eventuelt udbytte.

Krüger, s. 330-331

Kvalifikationsbeskrivelse:

Fagets målsætning er at give de studerende et dybdegående kendskab til og forståelse for dansk aktie- og anpartsselskabsret. Det vil sige, at de studerende skal opnå kendskab til de primære selskabsretlige regler og grundbegreber med henblik på en forståelse af kapitalselskabernes retlige organisation og funktionsmåde. De studerende skal således ikke blot opnå kendskab til reglerne, men tillige opnå forståelse for de bagvedliggende hensyn. Primært den beskyttelse af aktionærer, kreditorer og medarbejdere, der er en integreret del af selskabsretten. Det er således hensigten med faget at gøre de studerende i stand til at identificere og løse centrale problemer i selskabsretten.

Efter at have deltaget i faget skal den studerende, ud over de generelle akademiske færdigheder, demonstrere:

- Viden om de grundlæggende begreber og principper, der er gældende inden for selskabsretten
- Viden om gældende regler i selskabsloven
- Kendskab til og forståelse for selskabsrettens funktion, indhold og grundlag
- Færdighed i at kunne identificere de relevante selskabsretlige problemstillinger
- Færdighed i at kunne identificere og anvende de selskabsretlige regler eller principper, der finder anvendelse på de identificerede selskabsretlige problemstillinger
- Færdighed i at kunne analysere selskabsretlige problemstillinger og på et højt fagligt niveau at kunne diskutere og argumentere for korrekte løsninger
- færdighed i at kunne formidle besvarelsen ved brug af et korrekt juridisk skriftsprog
- Kompetence til at arbejde struktureret og på højt fagligt niveau med problemstillinger inden for selskabsretten
- Kompetence til at forholde sig refleksivt til den tilegnede viden